

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Циклова комісія з педагогічної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

2015р.

« 01 »

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЦІАЛЬНА РОБОТА У СФЕРІ ДОЗВІЛЛЯ

галузі знань 0101 Педагогічна освіта
спеціальності 5.01010601 Соціальна педагогіка

Київ
2015 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів - 4,5	Галузь знань 0101 Педагогічна освіта	Нормативна	
	Спеціальність 5.01010601 Соціальна педагогіка		
Змістових модулів - 4		Рік підготовки	
Індивідуальне науково-дослідне завдання - 1		4-й	
		Семестр	
Загальна кількість годин - 162		7-й	8-й
		Кредити	
		2	2,5
Тижневих годин для денної форми навчання: 7 сем.: аудиторних - 2,35 самостійної роботи студента - 1,8 8 сем.: аудиторних - 2,9 самостійної роботи студента - 2,35	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «молодший спеціаліст»	Лекції	
		12 год.	18 год.
		Практичні	
		8 год.	12 год.
		Семінарські	
		8 год.	6 год.
		Модульний контроль	
		4 год.	4 год.
		Індивідуальні заняття	
		8 год.	10 год.
Самостійна робота			
32 год.	40 год.		
Вид контролю: екзамен			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомлення студентів з основними методами та технологіями соціально-педагогічної роботи у сфері дозвілля.

Завдання: поглиблення, розширення, закріплення знань, умінь та навичок з теорії дозвіллевої діяльності; формування стійкого інтересу до творчої соціальної роботи у сфері дозвілля; опанування методикою та технологією соціально-педагогічної роботи у сфері дозвілля.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі предметні компетентності:

- знання історії розвитку дозвілля;
- знання особливостей соціально-педагогічної роботи у сфері дозвілля;
- готовність до системного застосування соціально-педагогічних методів під час організації дозвілля;
- вміння добирати та адаптувати відповідно до мети, особливостей дітей та молоді і реальної ситуації методи та засоби організації дозвілля;
- вміння проектувати, планувати, організовувати та аналізувати організаційні форми дозвіллевої діяльності;
- здатність будувати стратегію соціально-педагогічної роботи спрямовану на саморозвиток особистості, реалізацію її творчого потенціалу, здібностей, задатків, активізації зусиль клієнтів (індивідів, груп, спільнот) у процесі дозвілля.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Розвиток, зміст та система організації культурно-дозвіллевої діяльності.

Тема 1. Становлення та розвиток дозвілля в Україні та за кордоном.

Тема 2. Сучасний стан дозвіллевої сфери в Україні: соціально-педагогічний аспект.

Тема 3. Сутність вільного часу в системі організації соціальної роботи.

Змістовий модуль 2. Соціальні та психолого-педагогічні аспекти дозвілля.

Тема 1. Соціальна сутність і психологічне призначення відпочинку.

Тема 2. Педагогічні аспекти дозвілля у роботі соціального педагога.

Тема 3. Соціально-психологічна атмосфера в закладах культурно-дозвіллевої діяльності.

Тема 4. Проблема вільного часу та дозвілля підлітків.

Змістовий модуль 3. Технологічні аспекти дозвіллевої роботи.

Тема 1. Система організації відпочинку молоді та форми проведення дозвілля.

Тема 2. Методика організації дозвіллевої діяльності.

Тема 3. Ігрова діяльність в системі культурно - дозвіллевої діяльності молоді.

Змістовий модуль 4. Практичний аспект організації дозвілля у соціально-педагогічній діяльності.

Тема 1. Основи проектування та проведення різних форм організації дозвілля.

Тема 2. Туристично-краєзнавча діяльність як ефективний засіб організації дозвілля молоді.

Тема 3. Організація дозвілля у підліткових клубах.

Тема 4. Українська практика проведення вільного часу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
		лекції	пр.	сем.	пк.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Розвиток, зміст та система організації культурно-дозвіллевої діяльності							
Тема1. Становлення та розвиток дозвілля в Україні та закордоном.	11	1	2			2	6
Тема 2. Сучасний стан дозвіллевої сфери в Україні:соціально-педагогічний аспект.	9	1		2			6
Тема 3. Сутність вільного часу в системі організації соціальної роботи.	12	2	2	2		2	4
Модульна контрольна робота1.	2				2		
Разом за змістовим модулем 1	34	4	4	4	2	4	16
Змістовий модуль 2. Соціальні та психологічні аспекти дозвілля							
Тема 1. Соціальна суть і психологічне призначення відпочинку.	10	2	2	2			4
Тема 2. Педагогічні аспекти дозвілля у роботі соціального педагога.	8	2				2	4
Тема 3. Соціально-психологічна атмосфера в закладах культурно-дозвіллевої діяльності.	8	2	2				4
Тема 4. Проблема вільного часу та дозвілля підлітків.	10	2		2		2	4
Модульний контрольна робота 2	2				2		
Разом за змістовим модулем 2	38	8	4	4	2	4	16
Разом за 7-й семестр	72	12	8	8	4	8	32
Змістовий модуль 3. Технологічні аспекти дозвіллевої роботи							
Тема 1. Система організації відпочинку молоді та форми проведення дозвілля.	12	2	2				8
Тема 2. Методика організації дозвіллевої діяльності.	14	2	2			2	8
Тема 3. Ігрова діяльність в системі культурно - дозвіллевої діяльності молоді.	14	4	2	2		2	4
Модульна контрольна робота 3	2				2		
Разом за змістовним модулем 3	42	8	6	2	2	4	20

Змістовний модуль 4. Практичний аспект організації дозвілля у соціально-педагогічній діяльності							
Тема 1. Основи проектування та проведення різних форм організації дозвілля.	14	2	2	2		2	6
Тема 2. Туристично-краєзнавча діяльність як ефективний засіб організації дозвілля молоді.	14	4	2			2	6
Тема 3. Організація дозвілля в підліткових клубах.	10	2	2			2	4
Тема 4. Українська практика проведення вільного часу.	8	2		2			4
Модульна контрольна4	2				2		
Разом за змістовим модулем 4	48	10	6	4	2	6	20
Разом за 8-й семестр	90	18	12	6	4	10	40
Усього годин	162	30	20	14	8	18	72

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасний стан дозвіллевой сфери в Україні: соціально-педагогічний аспект.	2
2	Сутність вільного часу в системі організації соціальної роботи.	2
3	Соціальна суть і психологічне призначення відпочинку.	2
4	Проблема вільного часу та дозвілля підлітків.	2
5	Ігрова діяльність в системі культурно-дозвіллевой діяльності молоді.	2
6	Основи проектування та проведення різних форм організації дозвілля.	2
7	Українська практика проведення вільного часу.	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Становлення та розвиток дозвілля закордоном.	2
2	Рациональне використання вільного часу в професійній діяльності соціального педагога.	2
3	Моделі тематичних змін в оздоровчому таборі.	2
4	Формування позитивного психологічного клімату в колективі як підґрунтя якісної організаційної роботи.	2
5	Особливості організації вільного часу учнівської молоді.	2
6	Алгоритм підготовки та проведення колективної ігрової діяльності.	2
7	Супровід дитячої гри: помилки ведучого.	2
8	Режисура та сценарій в роботі соціального працівника.	2
9	Управління туристсько-краєзнавчою роботою у загальноосвітніх навчальних закладах.	2
10	Клуби при навчальних закладах закордоном.	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
1	Принципи педагогіки дозвілля.	6	5
2	Соціалізація в роботі соціального педагога.	6	5
3	Зв'язок дозвілля та соціальної роботи: опорна схема	4	5
4	Загальні типові положення про дитячий заклад оздоровлення та відпочинку.	4	5
5	Використання методу «Мозковий штурм» при організації дозвіллевої діяльності.	4	5
6	Ознаки сприятливого психологічного клімату в колективі	4	5
7	Комп'ютерні ігри як дозвіллева проблема сучасних підлітків.	4	5
8	Види дозвілля сучасної молоді.	8	5
9	Соціальний педагог як організатор дозвіллевої діяльності	8	5
10	Використання корекційних ігор в соціально-педагогічній діяльності.	4	5

11	Організація дозвілєвої активності людей похилого віку.	6	5
12	Проблеми туристсько-краєзнавчої роботи в загальноосвітніх навчальних закладах.	6	5
13	Історичне становлення скаутського клубу.	4	5
14	Пріоритети культурно-дозвілєвих занять українців.	4	5
	Разом	72	70

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Соціальна робота у сфері дозвілля» - це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних і семінарських занять.

Орієнтовна структура ІНДЗ - науково-педагогічне дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел. Критерії оцінювання та шкалу оцінювання подано відповідно у табл. 8.1, 8.2

Критерії оцінювання ІНДЗ
(науково-педагогічне дослідження у вигляді реферату)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	3
2.	Складання плану реферату	3
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій, подальшого розвитку даного питання.	15
4.	Дотримання правил реферуванням наукових публікацій	3
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	3
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	3
Разом		30

Таблиця 8.2

Критерії оцінювання ІНДЗ
(науково-педагогічне дослідження у вигляді презентації PowerPoint)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1	Формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	5
2	Наявність плану викладення матеріалу	3
3	Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	10
4	Охайність, продуманість, логічність і послідовність побудови презентації, наявність ілюстративного матеріалу	5
5	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	4
6	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний слайд, план, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел)	3
Разом		30

Шкала оцінювання ІНДЗ

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	24-30	Відмінно
Достатній	15-23	Добре
Середній	7-14	Задовільно
Низький	0-6	Незадовільно

Орієнтовна тематика ІНДЗ

1. Історичні аспекти розвитку дозвіллевої діяльності соціального педагога.
2. Особливості національних парків у зарубіжних країнах.
3. Особливості розвитку національних парків України.
4. Сучасна модель соціально-культурної діяльності: інститути, інфраструктура та заклади дозвілля.
5. Соціальний педагог як організатор дозвіллевої діяльності.
6. Культура та рівні дозвіллевої діяльності.
7. Педагогічна робота з формування культури дозвілля.
8. Структура та види дозвіллевої діяльності особистості.
9. Особливості регулювання вільного часу особистості.
10. Особливості та методика організації дозвілля осіб з особливими потребами.
11. Особливості та методика організації дозвілля підлітків та молоді.
12. Особливості та методика організації дитячого дозвілля.
13. Особливості та методика організації сімейного дозвілля.
14. Особливості та значення проектів у розвитку дозвілля.
15. Технології організації дозвілля у діяльності соціального педагога.
16. Ігрова діяльність, як основа дозвілля дітей.
17. Туристично-красна діяльність як ефективний засіб організації дозвілля молоді.
18. Особливості організації дозвілля у підліткових клубах.
19. Особливості дозвіллевих проектів України.
20. Дозвіллеві проблеми сучасних підлітків.
21. Становлення та розвиток дозвіллевої сфери в Україні.
22. Особливості функціонування дозвіллевих закладів закордоном.
23. Скаутські організації: мета, функції, розвиток.
24. Особливості дозвілля в США.
25. Особливості дозвілля в Японії.

9. Методи контролю

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

Методи письмового контролю: письмове тестування, модульна контрольна робота.

Методи самоконтролю: самооцінка, самоаналіз.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Вид роботи	максимальна кількість балів за один вид роботи	обов'язкова кількість виконаних завдань за курс	максимальна кількість балів за всі види роботи
1. Відвідування лекцій	1	15	15
2. Відвідування семінарів	1	7	7
3. Відвідування практичних	1	10	10
4. Виконання завдання для самостійної роботи	5	14	70
5. Робота на семінарському (доповідь, виступ, повідомлення, участь в дискусії) занятті	10	5	50
6. Робота на практичних заняттях	10	10	100
7. Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ)	30	1	30
8. Виконання модульної контрольної роботи	25	4	100
Всього			382
Екзамен Коефіцієнт	6,4		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Навчально-методична карта дисципліни «Соціальна робота у сфері дозвілля»

Разом: 162 год.: лекції –30год., семінарські заняття - 14год., практичні заняття - 20, індивідуальні – 18год., самостійна робота – 72год., підсумковий контроль - 8 год.

Тиждень	Змістовний модуль 1			Змістовний модуль 2				Змістовний модуль 3			Змістовний модуль 4			
Назва модуля	Розвиток, зміст та система організації культурно-дозвілдової діяльності			Соціальні та психологічні аспекти дозвілля				Технологічні аспекти дозвілдової роботи			Практичний аспект організації дозвілля у соціально-педагогічній діяльності			
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Дати														
Теми лекцій	Становлення та розвиток дозвілля в Україні та за кордоном	Сучасний стан дозвілдової сфери України: соціально-педагогічний аспект.	Сутність вільного часу в системі організації соціальної роботи.	Соціальна суть і психологічне призначення відпочинку.	Педагогічні аспекти дозвілля у роботі соціального педагога.	Соціально-психологічна атмосфера в закладах культурно-дозвілдової діяльності.	Проблема вільного часу та дозвілля підлітків.	Система організації відпочинку молоді та форми проведення дозвілля.	Методика організації дозвілдової діяльності.	Ігрова діяльність в системі культурно дозвілдової діяльності молоді.	Основи проектування та проведення різних форм організації дозвілля.	Туристично-краєзнавча діяльність як ефективний засіб організації дозвілля молоді.	Організація дозвілля в підліткових клубах.	Українська практика проведення вільного часу.
Теми семінар. занять		Сучасний стан дозвілдової сфери в Україні: соціально-педагогічний аспект.	Сутність вільного часу в системі організації соціальної роботи.	Соціальна суть і психологічне призначення відпочинку.			Проблема вільного часу та дозвілля підлітків.			Ігрова діяльність в системі культурно-дозвілдової діяльності молоді.	Основи проектування та проведення різних форм організації дозвілля.			Українська практика проведення вільного часу.

Теми практич. занять	Становлення та розвиток дозвілля закордоном.		Рациональне використання вільного часу в професійній діяльності соціального педагога.	Моделі тематичних змін в оздоровчому таборі.		Формування позитивного психологічного клімату в колективі як підґрунтя якісної організаційної роботи.		Особливості організації вільного часу учнівської молоді.	Алгоритм підготовки та проведення колективної ігрової діяльності.	Супровід дитячої гри: помилки ведучого.	Режисура та сценарій в роботі соціального працівника.	Управління туристсько-краєзнавчою роботою у загальноосвітніх навчальних закладах.	Клуби при навчальних закладах закордоном.	
Самост. робота	5 балів за кожну роботу													
Види поточн. контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)			Модульна контрольна робота 3 (25 балів)			Модульна контрольна робота 4 (25 балів)				
ІНДЗ	30													
Підсумк. контроль	Екзамен													

11.Методичне забезпечення

- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ збірка тестових завдань;
- ✓ схематична наочність.

12. Очікувані результати

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть володіти:

- знаннями з історії становлення та розвитку дозвілля;
- знаннями щодо особливостей соціально-педагогічної роботи у сфері дозвілля;
- уміннями використовувати ефективні методи розвитку творчого потенціалу та здібностей особистості у процесі дозвіллевої діяльності.

аналізувати:

- організаційні форми дозвіллевої діяльності;
- методи та засоби організації дозвілля;
- стратегії соціально-педагогічної роботи спрямовані на саморозвиток особистості;

розпізнавати:

- ефективні соціально-педагогічні методи організації дозвілля.

13. Рекомендована література

Базова:

1. Белецька І. В. Вплив організованого вільного часу на становлення особистості учня [Текст]/І. В. Белецька // Соціальна педагогіка: теорія та практика : науковий журнал. – 2013. – № 1. – С. 27-34.
2. Бойко О.П. Культура дозвілля у суспільстві ризику [Текст] : монографія /О. П. Бойко. – Суми: ДВНЗ “УАБС НБУ”. 2011. – 285 с.
3. Бочелюк В.Й. Дозвіллезнавство [Текст] : навч.посіб./В.Й. Бочелюк,В.В. Бочелюк. – К.: Центр навчальної літератури. 2006. – 208 с.
4. Вайнола Р.Х. Технологізація соціально-педагогічної роботи: теорія та практика[Текст]: навч.посіб./ Р.Х.Вайнола, С.О.Сисоєва. – К.:НПУ імені М.П.Драгоманова.2008.– 134 с.

5. Крестьянов В.П. Педагогика досуга [Текст] : Учебное пособие для студентов педагогических вузов и высших учебных заведений культуры/ В.П.Крестьянов.- Орел: ОГУ. 2014. – 156 с.

Допоміжна:

1. Гутник, Ирина Николаївна. Педагогічні засади організації дозвілля підлітків засобами української народної педагогіки [Текст] : дис... канд. пед. наук: 13.00.06 /І.М. Гутник; Київський національний ун-т культури та мистецтв. - К.: [б.в.],2006. - 273 с.

2. Грінішина І.І. Змістовне дозвілля студентської молоді в бібліотеках вищих навчальних закладів - важлива сфера формування особистості [Текст] /І.І. Грінішина // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Сер. : Бібліотекознавство. Книгознавство . - 2010. - Вип. 2. - С. 355-360.

3. Жданович Ю. Вчимося і граємося [Текст] : методичні рекомендації для організаторів дозвілля дітей / Ю. Жданович. – К. : Шкільний світ. 2008. – 128 с.

4. Ковальчук Т. Роль бібліотек в організації дозвілля студентської молоді [Текст] / Т. Ковальчук, Б. Опальчук // Вісник Книжкової палати. - 2012. - № 4. –С.14-18.

5. Лунячек В.Е., Багач С.В. Управління туристсько-краєзнавчою роботою у загальноосвітніх навчальних закладах [Текст] : навч.-метод. посіб. до курсу «Новітні технології в управлінні освітою» / В.Е. Лунячек, С.В. Багач. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна. 2011. – 43с.

6. Максимовська Н. О. Соціально-педагогічні умови вдосконалення регіонального дозвіллевого простору в процесі анімаційної діяльності [Текст] / Н. О. Максимовська // Соціальна педагогіка: теорія та практика : науковий журнал. – 2003. – №1. – С.10- 17.

7. Петрова І.В. Дозвілля в зарубіжних країнах [Текст] :навчальний посібник / І.В. Петрова.- К.: Кондо. 2005. - 408 с.

8. Піча В.М. Культура вільного часу[Текст] : (Філософсько-соціологічний аналіз) / В.М. Піча. - Львів: «Світ». 1990. - 152 с.

9. Яременко Л. Позашкільна освіта як навчальна, виховна і дозвіллева діяльність [Текст] / Л. Яременко // Вища освіта України : теорет. та наук.-метод. часопис. - 2012. - №4. -С.52-58.

10. КорсунІ.В. Харченко С.Я. Организация свободного времени школьников[Текст] : Методическое пособие /И.В. Корсун, С.Я. Харченко. – Луганск: - ЛГПИ. 1998.- 77с.

14. Інформаційні ресурси

1. Максимовська Н. О. Соціальна педагогіка у сфері дозвілля: постановка проблеми [Електронний ресурс] / Н. О. Максимовська // Вісник Харківської державної академії культури. - 2010. – № 30. - Режим доступу: <http://www.ic.ac.kharkov.ua/RIO/v30/V30-3-3.pdf>- Заголовок з екрану.
2. Навчальні матеріали он-лайн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pidruchniki.com/>
3. Пацюк В.С. Індустрія дозвілля як складова туристичної сфери [Електронний ресурс] / В.С. Пацюк // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія Географія. – 2008. - Випуск 55. – Режим доступу: <http://ukdocz.com/doc/55420/%D1%96ndustr%D1%96ya-dozv%D1%96llya-yak-skladova-turistichno%D1%97-sferi>- Заголовок з екрану.